

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **V. D.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. D. S., advokátkou v P., proti odporcom **1/ A. H.**, bývajúcej v P., **2/ M. H.**, bývajúcej v P., **3/ V. S.**, bývajúcej v P., **4/ M. O.**, bývajúcej v P., **5/ Š. H.**, bývajúcemu v P., zastúpených JUDr. M. M., advokátom v B. **o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17C96/1994, o dovolaní odporcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. mája 2009 sp. zn. 24 Co 85/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 10. decembra 2007 č. k. 17 C 96/1994 – 482 zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľa (právneho predchodcu navrhovateľky) a odporkyne 1/ k nehnuteľnostiam zapísaným na Katastrálnom úrade v T., Správou katastra P. na LV č. X., kat. územie P. pod parc. č. X. časť 1 – zastavané plochy vo výmere X. m², pod parc. č. X. časť 2 – zastavané plochy vo výmere X. m², pod parc. č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a pod parc. č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m², tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľa prikázal pozemok parc. č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a dom súp. č. X., postavený na pozemku parc. č. X. a pozemok parc. č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a do výlučného vlastníctva odporkyne 1/ pozemok parc. č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni 1/ titulom finančného vyrovnania sumu 288 765,15 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zrušil podielové

spoluvlastníctvo navrhovateľa a odporcov 1/ až 5/ k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X. kat. územie P., zapísané ako parc. č. X. – záhrady vo výmere X. m² a parc. č. X. - zastavané plochy (dvor) vo výmere X. m² reálnou del'bou tak, že na základe geometrického plánu znalca Ing. J. G. č. X., č. d. X. – 17 C 96/94 zo 4.2.2005, overeného dňa 23.2.2005, do výlučného vlastníctva navrhovateľa prikázal novoutvorený pozemok parc. č. X. – zastavaná plocha dvor vo výmere X. m² a novoutvorený pozemok parc. č. X. – záhrada vo výmere X. m² a do podielového spoluvlastníctva odporcov 1/ až 5/ prikázal novoutvorený pozemok parc. č. X. – záhrada vo výmere X. m² a novoutvorený pozemok parc. č. X. – zastavené plochy vo výmere X. m² u odporkyne 1/ v podiele X. – tín a u odporcov 2/ až 5/ u každého v podiele X. – tín. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť 8 749,51 Sk, odporkyňi 1/ 9 949,51 Sk, odporcom 2/ až 5/ 6 109,76 Sk (každému) na účet súdu titulom náhrady trov konania štátu. Uviedol, že pri nehnuteľnostiach, ktorých spoluvlastníkmi boli navrhovateľ a odporkyňa 1/ nebola možná reálna del'ba, preto pristúpil k druhému zákonnému spôsobu zrušenia a vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva t.j. prikázaniu nehnuteľnosti do vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov za primeranú náhradu, pri určení výšky ktorej vychádzal zo znaleckého posudku znalca Ing. M. S. Pri nehnuteľnostiach patriacich do spoluvlastníctva navrhovateľa a odporcov 1/ až 5/ vzhľadom na ich reálnu deliteľnosť použil tento spôsob ich zrušenia a vyporiadania, rešpektujúc zákonnú požiadavku účelného využitia (alternatíva V znalca Ing. J. G.). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a trovách štátu podľa § 148 ods. O.s.p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 18. marca 2009 sp. zn. 24 Co 85/2008 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenil tak, že okrem nehnuteľností uvedených vo výroku I zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporkyne 1/ i k nehnuteľnosti k časti domu súp. č. X. stojacej na parc. č. X.. V ostatnej časti rozsudok potvrdil a rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Krajský súd v Trnave uznesením z 11. mája 2009 sp. zn. 24 Co 85/2009 (č.l. 634) rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil tak, že odporcovia sú povinní zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľke, odporkyňa 1/ 4 336,59 €, odporcovia 2/ až 5/ spoločne a nerozdielne 4 166,52 € k rukám právnej zástupkyne a štátu na účet prvostupňového súdu, odporkyňa 1/ 730,27 €, odporcovia 2/ až 5/ spoločne a nerozdielne 701,63 €, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že navrhovateľ,

ktorý petit návrhu v priebehu konania modifikoval len podľa výsledkov znaleckého dokazovania, bol v konaní fakticky plne úspešný a to či už v spôsobe rozdelenia predmetných nehnuteľností alebo v časti týkajúcej sa výšky náhrady. Na druhej strane odporcovia od počiatku nesúhlasili so spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva podľa návrhu navrhovateľa. Preto vzniklo úspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. (v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. pre odvolacie konanie). Nepriznanie náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov konania v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p., ktorý nesprávne aplikoval súd prvého stupňa, je možné iba vtedy ak sa úspech a neúspech účastníkov na oboch stranách vyrovná, ktorá podmienka v danom prípade splnená nebola. Pri určení hodnoty predmetu sporu rozhodnej pre vyčíslenie odmeny advokáta vychádzal z ocenenia sporných nehnuteľností (po 1 372,80 Sk za m² podľa znalca Ing. G.) t.j. spolu 2 205 394 Sk. Vychádzajúc z obsahu spisu navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za obdobie od 31.3.2002 podľa vyhlášky č. 240/1990 Zb., za obdobie od 1.4.2002 do 31.12.2004 podľa vyhlášky č. 163/2002 Z.z. a za obdobie od 1.1.2005 podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v presne špecifikovanej a vyčíslennej sume, vrátane špecifikovaného a vyčísleného paušálu, náhrady za stratu času a cestovných nákladov. O náhrade trov štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali dovolanie odporcovia a žiadali ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Podľa ich názoru krajský súd postupoval dosť neštandardne, keď najprv rozsudkom zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a zároveň rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Takýmto postupom im prakticky znemožnil podanie dovolania voči napadnutému uzneseniu (§ 239 ods. 3 O.s.p.), pretože ak by o trovách rozhodol spolu s rozhodnutím vo veci samej, bol by rozsudok, vrátane výroku o trovách, napadnuteľný dovolaním podľa § 238 ods. 1 O.s.p. (zmenený rozsudok súdu prvého stupňa). Dôvodom podania dovolania je skutočnosť, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože nespôsobili začatie súdneho konania a navrhovateľ nebol v konaní úspešný v takom rozsahu, aby boli zaviazaní na náhradu trov konania vo výške vyčíslennej odvolacím súdom v napadnutom uznesení.

Navrhovateľka (právna nástupkyňa pôvodného navrhovateľa Š. D., ktorý v priebehu konania zomrel) navrhla dovolanie ako neprístupné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie odporcov smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Vzhľadom na povahu rozhodnutia odvolacieho súdu treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho, posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v predmetnej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne

vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporcov z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 236 9 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z uvedených väd však dovolacím súdom nebola v dovolacom konaní zistená.

So zreteľom na odporcami tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd v prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporcom

neznemožnil uplatniť procesné práva priznané im právnym predpisom na zabezpečenie ich oprávnených záujmov.

Odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej postupoval v súlade s § 151 ods. 3 veta prvá O.s.p., podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ustanovenie § 166 sa nepoužije. A i v prípade rozhodnutia o trovách konania priamo rozsudkom, ktorým rozhodoval vo veci samej, by rozhodnutie o trovách konania nestratilo charakter uznesenia t.j. prípustnosť dovolania proti nemu by sa nezmenila.

Odňatie možnosti konať pred súdom nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie o trovách konania. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym posúdením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizácia jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov

vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcov v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutím rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská